

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

#### สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสิ่งก่อความเครียดและการเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อความเครียดของสตรีเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด ที่ได้รับไว้รักษาในโรงพยาบาลจำนวน 120 ราย ณ หน่วยครรภ์เสี่ยงสูง ในห้องคลอด โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือน กันยายน 2546 ถึง เดือน เมษายน 2547 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 แบบวัดสิ่งก่อความเครียดขณะพักรักษาในโรงพยาบาลก่อนกำหนดคลอด ของปิยะเนตร กาญจนเจริญ (2541) ซึ่งนำแนวคิดมาจากแบบวัดสิ่งก่อความเครียดขณะพักรักษาในโรงพยาบาลก่อนกำหนดคลอดของไวท์และริทช์ (White & Ritchie, 1984) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่นกับสตรีที่เจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย และนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ .91

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการรวบรวมข้อมูล วันละ 1 ครั้ง โดยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในช่วงเวลาเดียวกัน เวลา 08.00 ถึง 16.00 น. ถึงวันที่ 7 ของการพักรักษาในโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 120 ราย จนถึงวันที่ 7 ของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เหลือกลุ่มตัวอย่างจำนวน 69 ราย นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสิ่งก่อความเครียดระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 7 เป็นรายคู่ ด้วยวิธี Bonferoni

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. วันแรกของการรักษาในโรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างมีสิ่งก่อความเครียดอยู่ในระดับต่ำ ทั้งโดยรวมและรายด้าน 7 ด้าน ได้แก่ การแยกจากสังคมที่ใกล้ชิด สภาพแวดล้อมภายในโรงพยาบาล

ภาวะสุขภาพของตนเองและทารกในครรภ์ การติดต่อสื่อสารกับบุคลากรทางสุขภาพ ภาพลักษณ์ของตนเอง สภาพครอบครัว และอารมณ์

2. สิ่งก่อความเครียดโดยรวมมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่วันที่ 5 ของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p < .01$ )

3. สิ่งก่อความเครียดรายด้านที่มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่วันที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 3 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในโรงพยาบาล ( $p < .01$ ) ภาวะสุขภาพของตนเองและทารกในครรภ์ ( $p < .01$ ) และภาพลักษณ์ของตนเอง ( $p < .05$ )

4. สิ่งก่อความเครียดที่มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่วันที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 4 ด้าน ได้แก่ การแยกจากสังคมที่ใกล้ชิด ( $p < .01$ ) สภาพครอบครัว ( $p < .01$ ) อารมณ์ ( $p < .01$ ) และการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรทางสุขภาพ ( $p < .05$ )

### ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

บุคลากรทีมสุขภาพควรให้ความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญในการประเมินสิ่งก่อความเครียดในสตรีที่เจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เพื่อวางแผนลดสิ่งก่อความเครียดและให้การพยาบาล เพื่อให้สตรีสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตสังคมได้อย่างเหมาะสม มีเจตคติที่ดีต่อการตั้งครรภ์ ส่งผลให้ทารกในครรภ์มีพัฒนาการที่เหมาะสม โดย

1. สนับสนุนส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลสตรีตั้งครรภ์โดยเฉพาะสามี และบุคคลใกล้ชิด เช่น การให้ข้อมูล การอนุญาตให้ญาติได้เข้าเยี่ยมสตรีตั้งครรภ์ เป็นต้น เพื่อบุคคลใกล้ชิดจะได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของสตรีตั้งครรภ์ สามารถนำความรู้ที่ได้มาเป็นแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมให้สตรีตั้งครรภ์มีกำลังใจมากขึ้น และทำให้สิ่งก่อความเครียดเกี่ยวกับการแยกจากสังคมที่ใกล้ชิดลดลง

2. จัดกิจกรรมเสริมให้สตรีตั้งครรภ์ที่นอนโรงพยาบาลเป็นระยะเวลานาน เพื่อลดความรู้สึกละเลยจากกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติเช่นเดิมทุกวัน เช่น การอ่านหนังสือ การฟังเพลง เป็นต้น

3. ควรจัดรูปแบบการให้คำปรึกษาแก่สตรีตั้งครรภ์ เช่น การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล การจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนช่วยเหลือ เพื่อให้สตรีตั้งครรภ์ได้พูดคุยระบายความรู้สึกและทำให้ทราบความต้องการของสตรีตั้งครรภ์ขณะพักรักษาในโรงพยาบาล

4. จัดสิ่งแวดล้อมในหอผู้ป่วยอย่างเหมาะสม และเอื้อให้เกิดความสุขสบายแก่สตรีตั้งครรภ์

#### ข้อจำกัดในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในกลุ่มสตรีตั้งครรภ์ที่เจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ซึ่งไม่สามารถควบคุมตัวแปรต่างๆ ได้ เช่น ครอบครัวของสตรีตั้งครรภ์ การรักษาที่ได้รับ สภาพแวดล้อมภายในโรงพยาบาล เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้ผลการศึกษาเปลี่ยนแปลงไป

#### ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาซ้ำโดยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และศึกษาในระยะเวลาที่พักรักษาในโรงพยาบาลในระยะเวลาเวลานานขึ้น เพื่อยืนยันผลการวิจัยและจะได้นำผลการวิจัยไปอ้างอิงได้
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมทางการพยาบาลในการลดสิ่งก่อความเครียดของสตรีที่เจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดต่อไป
3. ควรมีการศึกษาล้างก่อความเครียดในสตรีตั้งครรภ์ที่มีภาวะแทรกซ้อนกลุ่มอื่นๆ ต่อไป